

Valtion erityisavustus kaksikielisen opetuksen kehittämiseen ja lisäämiseen 2019

Avustuksen käyttötarkoitus

Avustuksilla on tarkoitus tukea Suomen kielikoulutuspolitiikan mukaisesti suomalaisten monipuolisen ja syvällisen kielitaidon karttumista. Yhtenä lähtökohtana on vuonna 2012 vahvistettu kansalliskielistrategia (Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 4/2012), joka pyrkii turvaamaan Suomen kansalliskielten elinvoimaisuutta muun muassa parantamalla riittävän ja korkeatasoisen kielikylpyopetuksen edellytyksiä. Kielikylvyn ja kaksikielisen opetuksen tavoitteena on, että oppijat saavuttavat toiminnallisen kaksikielisyyden. Tavoite toteutuu tehokkaimmin, kun kielikylpy ja kaksikielinen opetus aloitetaan varhaiskasvatuksessa ja sitä jatketaan aina perusopetuksen loppuun asti.

Valtionavustuksen määräraha

Opetushallitus asettaa haettavaksi valtion vuoden 2019 talousarvioon sisältyvästä määrärahasta valtionavustukset kaksikielisen opetuksen laajentamiseen. Tähän tarkoitukseen on varattu yhteensä 842 000 euroa.

Määritelmät

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014), Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) sekä Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2017) on määritelty kaksikielinen varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus, joka jaetaan joko laajamittaiseen tai suppeampaan kaksikieliseen varhaiskasvatukseen, esiopetukseen tai perusopetukseen. Laajamittainen kaksikielinen varhaiskasvatus, esiopetus tai perusopetus voi olla kotimaisten kielten varhaista täydellistä kielikylpyopetusta tai muuta laajamittaista kaksikielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai perusopetusta. Suppeampi kaksikielinen varhaiskasvatus, esiopetus tai perusopetus voi olla kielirikasteista varhaiskasvatusta, esiopetusta tai perusopetusta.

Kotimaisten kielten varhaisella täydellisellä kielikylvyllä tarkoitetaan aikaisintaan kolmevuotiaana varhaiskasvatuksessa tai viimeistään esiopetuksessa alkavaa ja perusopetuksen loppuun kestävää ohjelmaa, jossa osa opetuksesta järjestetään varhaiskasvatuksen tai koulun varsinaisella opetuskielellä ja osa toisella kotimaisella tai saamen kielellä. Kielikylpykielellä annettavan opetuksen osuus varhaisessa täydellisessä kielikylvyssä on koko ohjelman ajan vähintään 50 % siten, että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa kielikylpykielen osuus on lähes 100 %, vuosiluokilla 1–2 noin 90 %, vuosiluokilla 3–4 noin 70 % ja vuosiluokilla 5–9 keskimäärin 50 %.

Muu laajamittainen kaksikielinen opetus voi alkaa varhaiskasvatuksesta tai esiopetuksesta ja se voi kestää koko perusopetuksen ajan tai vain osan siitä. Esi- ja perusopetuksesta sekä varhaiskasvatuksesta järjestetään tällöin kohdekielellä vähintään 25%.

Kielirikasteista opetusta voi olla varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Se voi kestää koko perusopetuksen ajan tai vain osan siitä. Perusopetuksessa kielirikasteisella opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Kielirikasteisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin varhaiskasvatuksen kielellä tai esiopetuksen kielellä.

Hakukelpoisuus

Avustusta voidaan myöntää kunnille, kuntayhtymille tai yksityisille yhteisöille, joilla on lupa perusopetuksen järjestämiseen sekä kunnallisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäjille. Yksityisen varhaiskasvatuksen ja/tai esiopetuksen järjestäjän tulee olla mukana kumppanina verkostossa, jossa päähakijana on kunnallinen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja/tai perusopetuksen järjestäjä. Valtion oppilaitokset voivat olla valtionavustusta saavissa hankkeissa mukana, mutta ne eivät voi olla valtionavustuksen saajana.

Tavoitteet esitettävälle hanketoiminnalle

Kielikylpyopetus (toinen kotimainen kieli ruotsi tai suomi, saamen kieli)

- kielikylpyopetuksen käynnistäminen myös kokeiluluonteisesti paikkakunnille, joilla ei ole kielikylpyopetusta
- hakijan järjestämän nykyisen kielikylpyopetuksen laajentaminen ja kehittäminen
- kielikylpyopetuksen jatkumon kehittäminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen loppuun
- verkostotoiminta yhteistyössä kahden tai useamman varhaiskasvatuksen, esi- ja/tai perusopetuksen järjestäjän kanssa kielikylpyopetuksen kehittämiseksi
- vastavuoroisen kielikylpyopetuksen järjestäminen suomen- ja ruotsinkielisten varhaiskasvatuksen, esi- ja/tai perusopetuksen järjestäjien kesken

Laajamittainen kaksikielinen varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus

- laajamittaisen kaksikielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen käynnistäminen myös kokeiluluonteisesti paikkakunnille, joissa sitä ei ole tarjolla
- nykyisen laajamittaisen kaksikielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen tai perusopetuksen laajentaminen ja kehittäminen
- laajamittaisen kaksikielisen opetuksen jatkumon kehittäminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen loppuun
- verkostotoiminta yhteistyössä kahden tai useamman varhaiskasvatuksen, esi- ja/tai perusopetuksen järjestäjän kanssa laajamittaisen kaksikielisen opetuksen kehittämiseksi

Kielirikasteinen opetus varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa

- varhaiskasvatuksen, esiopetuksen tai perusopetuksen järjestäjän nykyisen kielirikasteisen varhaiskasvatuksen tai opetuksen järjestelmällinen laajentaminen ja kehittäminen siten, että osa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin varhaiskasvatuksen kielellä tai esiopetuksen kielellä tai

että osa oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä perusopetuksessa

- varhaiskasvatuksen, opetuksen ja oppimisen laadun parantaminen ja toiminnan kytkeminen osaksi yhteisön toimintakulttuuria, oppimista, opetusta ja kielikasvatusta
- kielirikasteisen opetuksen jatkumon kehittäminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen loppuun
- verkostotoiminta yhteistyössä kahden tai useamman varhaiskasvatuksen, esi- ja/tai perusopetuksen järjestäjän kanssa laajamittaisen kielirikasteisen opetuksen kehittämiseksi

Muu kansalliskielistrategiaa tukeva toiminta

- kotimaisten kielten, suomen ja ruotsin sekä saamen kielen oppimisen vahvistaminen koulujen välisellä yhteistyöllä hyödyntäen esimerkiksi tandemopetusta. Yhteistyö voi myös käsittää erilaisia oppimiskokonaisuuksia, joissa molemmat kielet ovat sekä opetuskieliä että kohdekieliä.

Painopisteet

1. Kielikylpyopetuksen järjestäminen suomen, ruotsin tai saamen kielellä paikkakunnilla, joissa sitä ei ole tarjolla
2. Olemassa olevan ruotsin-, suomen- tai saamenkielisen kielikylpyopetuksen laajentaminen ja kehittäminen sekä jatkumon turvaaminen paikkakunnilla, joilla sitä jo järjestetään
3. Laajamittaisen kaksikielisen esiopetuksen, perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen järjestäminen paikkakunnilla, joissa sitä ei ole tarjolla
4. Olemassa olevan laajamittaisen kaksikielisen esiopetuksen, perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen laajentaminen ja kehittäminen sekä jatkumon turvaaminen paikkakunnilla, joilla sitä jo järjestetään
5. Kielirikasteisen esiopetuksen, perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen järjestäminen paikkakunnilla, joilla sitä ei ole tarjolla
6. Olemassa olevan kielirikasteisen esiopetuksen, perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen laajentaminen ja kehittäminen sekä jatkumon turvaaminen paikkakunnilla, joilla sitä jo järjestetään
7. Muun kansalliskielistrategiaa tukevan varhaiskasvatuksen, esiopetuksen tai perusopetuksen käynnistäminen tai laajentaminen (esimerkiksi tandemopetus)

Valtionavustuksen myöntämisedellytykset ja -kriteerit

- Varhaiskasvatussuunnitelman, esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden toimeenpanon tukeminen innovatiivisesti ja monipuolisesti
- Hankkeen tavoitteet ja toiminta niiden toteuttamiseksi
- Hankesuunnitelman selkeys ja toteuttamiskelpoisuus

14.2.2019

OPH-401-2019

- Hankkeen koordinaattorin, työryhmän ja/tai verkoston tarkoituksenmukainen ja innovatiivinen toiminta
- Hankkeen tarvelähtöisyys, tietoperustaisuus ja mahdollinen yhteys tutkimukseen
- Hankkeen kustannusarvion ja aikataulun realismi
- Hankkeen vaikuttavuus
- Hankkeen avulla tavoiteltavat konkreettiset tulokset
- Hankkeen tulosten ja tuotosten levittäminen sekä kaksikielisestä opetuksesta tiedottaminen huoltajille
- Hankkeeseen liittyvä arviointi- ja selvitystoiminta

Valtion erityisavustusta ei voida käyttää sellaiseen toimintaan, johon hakija saa muuta valtionavustusta.

Valtionavustuksen käyttökohteet

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää edellä kuvattujen hanketoiminnan tavoitteiden mukaiseen toimintaan seuraavasti:

- lastentarhanopettajien, esi- ja perusopetuksen opettajien sekä koordinaattoreiden palkkakustannukset
- suunnittelusta ja tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset
- hankkeen toteuttamiseen vaadittavat tukimateriaalikustannukset
- verkostoituminen sekä koulutus- ja suunnittelupäivistä aiheutuvat kustannukset
- verkko-opetuksesta ja virtuaalisesta yhteydenpidosta aiheutuvat kustannukset.

Hakijan tulee ottaa huomioon, että valtionavustus voi kattaa enintään 80% hankkeen kustannuksista. Omavastuuosuus on 20%.

Avustusta ei voi käyttää ulkomaanmatkoihin tai oppilaiden matkoihin kotimaassa eikä laitteiden hankintaan.

Avustuksen hakeminen

Avustushakemus tehdään sähköisellä hakulomakkeella.

<https://valtionavustukset.oph.fi/avustushaku/221/?lang=fi>

Lisätiedot

Perusopetus

opetusneuvos Annamari Kajasto, puh. 029 533 1596, annamari.kajasto@oph.fi

Varhaiskasvatus

erityisasiantuntija Kati Costiander, puh. 029 533 1526, kati.costiander@oph.fi

Esiopetus

opetusneuvos Arja-Sisko Holappa, puh. 029 533 1371,
arja-sisko.holappa@oph.fi

Förfrågningar på svenska

undervisningsrådet Yvonne Nummela, tfn. 029 533 1523, yvonne.nummela@oph.fi

14.2.2019

OPH-401-2019

Opetusneuvos

Ulla Laine

Opetusneuvos

Annamari Kajasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen
asianhallintajärjestelmässä.